

1) Is er al een evaluatie van de proef met het ophalen van afval aan de deur met bakfietsen? Afvalophaler Angela Schaasberg vertelde me bijvoorbeeld dat zij daadwerkelijk verschil ziet in het straatbeeld sinds zij en haar collega's met de bakfiets rondgaan; wat is het perspectief van de wethouder/gemeente?

De evaluatie is nog niet afgerond. De proef in de Passeerdersgrachtbuurt is in juni afgerond. De enquête is net deze week gesloten. De resultaten volgen dit najaar, die delen we met de bewoners en zetten we op de website. In 2021 is tussentijds een enquête afgenomen onder de bewoners. Destijds was meer dan de helft van mening dat deze manier van afval inzamelen moest blijven. In de Leidsegrachtbuurt-Noord loopt de proef nog tot en met 31 december 2025.

2) Is er al een effect te merken van de sloten op prullenbakken en de doneerrekken? En van het extra personeel dat is ingezet?

De proef met de doneerrekken in het Centrum is verlengd. Hier is een periode getest met een doneerrek zonder nieuwe sloten te plaatsen en een periode met nieuwe sloten. Daarnaast komt er ook een proef in delen van Zuid, West en Nieuw-West. De uitkomsten van de proef in de verschillende gebieden wordt naar verwachting in januari 2024 afgerond. In afwachting van de volledige evaluatie kunnen we wel aangeven dat er ook ander afval dan blikjes of flesjes werd waargenomen in de doneerrekjes in het Centrum. Daarom gaan we de doneerrekjes ook in andere gebieden testen. Wellicht dat gebieden die minder toeristisch zijn en minder fastfoodketens in de buurt hebben een ander beeld laten zien.

3) Aan welke structurele oplossingen is de gemeente op dit moment aan het werken om het afvalprobleem in de stad tegen te gaan? Zijn er enkele oplossingen waar de Amsterdammer bijvoorbeeld in de nabije toekomst al wat van gaat merken?

In de aanpak van afval naast de container hanteren we een integrale aanpak die bestaat uit: de containers op orde houden dus niet vol of gestremd, heldere regels voor de bewoners, zichtbaarheid op straat van toezichthouders én daarbij handhaving en boetes. Ook hebben we samen met de stadsdelen en het stadsgebied Weesp recent afvalplannen opgesteld waar we een gebiedsgerichte aanpak hebben uitgewerkt. Verder werken we nog aan een preventieplan om afval te voorkomen. Sinds de zomer onderzoekt de gemeente verschillende oplossingen om tot vermindering van deze overlast te komen. Waaronder het plaatsen van andere sloten op de afvalbakken, een proef met doneerrekjes voor flesjes en blikjes (in Centrum, West, Nieuw-West en Zuid) en inzet van extra reinigers die zich richten op de troep rond opengemaakte afvalbakken. Verder ben ik van mening dat ondernemers en producenten zelf voor meer innamepunten moet zorgen zodat blikjes en flesjes niet in het afval belanden.

4) Waar wordt het afvalprobleem volgens de wethouder/gemeente door veroorzaakt? Personeelstekorten en de statiegeldproblematiek spelen een rol, kun je het probleem specificeren? En wat zijn verdere oorzaken?

- Statiegeld

De afvalbakken op straat worden sinds de invoering van het statiegeld op plastic flesjes, en recent ook blikjes, geregeld opengemaakt om de flesjes en blikjes eruit te halen. Soms worden daarbij de slotjes kapot gemaakt. Naast dat er schade ontstaat door sloten die vervangen

moeten worden veroorzaakt het ook meer zwerfafval rondom de afvalbakken. Dit is een landelijk probleem. Naast dat meer innamepunten kunnen we het ook niet zonder de hulp van ondernemers en bezoekers. Als iedereen een schone buurt echt belangrijk vindt laten ze de afvalbakken netjes achter en gooien ze (bedrijfs-) afval op de juiste manier weg.

- **Huishoudelijk afval**

Bijplaatsingen naast ondergrondse containers zijn een doorn in het oog van zowel de gemeente als de Amsterdammers. Er zijn verschillende redenen waarom mensen hun afval bijplaatsen. Die verschillende redenen vergen een andere aanpak. Vanaf 2019 hebben we daarvoor een integrale aanpak waarbij inzameling, reiniging en handhaving en de gebieden samenwerken aan een schoon Amsterdam. Deze aanpak richt zich op:

1) De basis op orde

Aanbiedregels helder, containers schoon en heel

2) Schoonhouden van locaties

Dagelijks wordt de 150 meest vervuilde containerslocaties gecontroleerd op bijgeplaatst afval, opgeruimd, schoongemaakt, stremmingen verholpen. Handhavers richten zich op het achterhalen van overtreders en beboeten.

3) Amsterdammers informeren, motiveren & activeren

Een schoon Amsterdam kunnen we niet alleen. De Amsterdammer moet ook zijn afval op de juiste manier weggooien. Via communicatie en gedragsbeïnvloeding vergroten we de kennis van afvalregels en zorgen we ervoor dat Amsterdammers zich aan de regels kunnen houden. Dit doen we dmv communicatie naar bewoners en (socialmedia) campagnes. Door middel van participatietrajecten maken we bewoners medeverantwoordelijk. Bijvoorbeeld door samen te werken met actieve bewonersgroepen en ondernemersverenigingen. Maar ook door bewoners te ondersteunen die graag actief willen zijn, maar niet weten hoe. Samen zijn we verantwoordelijk voor een schone stad.

5) Welke rol dicht de wethouder/gemeente de Amsterdammer zelf toe? Heeft het afvalprobleem ook met de mentaliteit van de inwoners te maken?

Het is belangrijk dat bewoners niet alleen naar de gemeente kijken om het op te lossen, maar ook naar elkaar. Veel van de afvaloverlast ontstaat door het gedrag van mensen. Bewoners en ondernemers kunnen zich beter houden aan de juiste aanbod dag- en tijd, de juiste plek en niet naast de container. Ook wordt er veel afval gedumpt door bedrijven, dit is vooral bouw- en sloopafval. Dat zijn zaken waar we onze handen aan vol hebben zoals een aanpak op afval naast de container, campagnes en gedragsinterventies. Als iedereen een schone buurt echt belangrijk vindt moet je de afvalbakken en containers netjes achterlaten en gooi je je afval op de juiste manier weg.

6) Op welke manier worden inwoners en ondernemers gestimuleerd om hun steentje bij te dragen aan een schonere stad?

Op verschillende momenten in het jaar worden bewonerscampagnes ingezet bijvoorbeeld rond de feestdagen een campagne om karton klein te maken voordat het in de papier/kartoncontainer gegooid wordt. In januari een campagne om kerstbomen op de juiste plek aan te bieden zodat we ze duurzaam kunnen verwerken. Maar in de zomer voeren we

ook campagne om in- en uithuizende studenten te wijzen op de regels omtrent het aanbieden van grof afval. In de zomer voeren we campagne in de drukbezochte parken met de oproep geen afval achter te laten en het in de afvalbak te gooien. Ook faciliteren we bewoners die actief een steentje willen bijdragen aan een schone woonomgeving. Dit doen we bijvoorbeeld met het verstrekken van zwerfafvalgrijpers en ontvangen bewoners die een container adopteren de benodigde materialen. Zo hebben we nu ruim 4500 containeradoptanten in onze stad die zich inspinnen om hun eigen woonomgeving schoon te houden. We roepen onze lokale ondernemers op zich aan de verplichting te houden om 25 meter rondom hun bedrijf de straat schoon te houden en zwerfafval te verwijderen.

7) Op welk vlak ziet de wethouder/gemeente verbetering in het afgelopen jaar? Waar zijn successen geboekt? Waar is het straatbeeld merkbaar veranderd?

We zien door de aanpak van het afval naast de container, verbeteringen in de bedrijfsvoering en flexibelere inzet van onze medewerkers een daling in het aantal klachten daarover. De invoering van statiegeld op flesjes en blikjes zorgt juist voor meer meldingen op het zwerfafval door opengebroken prullenbakken en stukgesneden zakken. Dat maakt dat we nog steeds te maken hebben met een stad die op sommige momenten niet schoon genoeg is.

8) Hoe kijk je aan tegen de Berlijnse sociale aanpak? Inspelen op het verantwoordelijkheidsgevoel: ook iets voor Amsterdam? <https://www.groene.nl/artikel/berlijn-lost-het-statiegeldprobleem-sociaal-op>

9) Dan nog een andere vraag die hiervan losstaat: ik lees her en der over een verbod op het meenemen van grof vuil dat aan de straat is gezet. Is dat inderdaad zo, dat je een leuk kastje langs de Prinsengracht niet zomaar mee naar huis mag nemen?

In Amsterdam is dat toegestaan. De regels verschillen per gemeente maar in het Burgerlijk Wetboek staat: 'Hij, die een aan niemand toebehorende roerende zaak in bezit neemt, verkrijgt daarvan de eigendom.' In normale mensentaal: wanneer iemand zijn spullen 'prijsgeeft', zoals wanneer hij of zij ze aan de kant van de weg zet (Burgerlijk Wetboek 5, artikel 18). Het moet dan wel met de bedoeling van die persoon zijn om de spullen weg te gooien. Volgens het wetboek sta je dus in je recht wanneer je een stoel van de straat plukt, mits je zeker weet dat iemand hem weg wilde gooien.